

ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „ВАСИЛ ЛЕВСКИ”

✉ с. Рогош 4140, ул. „Стефан Стамболов” №2; ☎ 03121 21 90; email: diakona_rogosh@yahoo.com

УТВЪРДИЛ:

ВИОЛЕТА ХРИСТОДУЛОВА
Директор на ОУ "Васил Левски"

ПРОГРАМА ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА РАННОТО НАПУСКАНЕ НА УЧИЛИЩЕ

в Основно училище "Васил Левски",

с. Рогош, община Марица, област Пловдив

за периода 2022 / 2023 година

*Настоящата програма е приета на заседание на Педагогическия съвет с Протокол 10/09.09.2022г.
с. Рогош, 2022 година*

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Училищната програма за превенция на ранното напускане на образователната система в ОУ "Васил Левски" е разработена в съответствие с рамкови европейски и национални документи, определящи приоритети на развитие до 2020 г., и е съобразена с цели в сферата на средното образование, определени на национално, областно и регионално ниво.

Програмата конкретизира основните мерки в политиките за превенция, интервенция и компенсиране на отпадането и на преждевременно напускане на училище на Стратегията за намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система (2013-2020), приета от Министерския съвет.

Програмата кореспондира с приоритети и мерки на Областната стратегия за развитие на област Пловдив (2014-2020) и по конкретно със Стратегия на област Пловдив за интегриране на ромите (2012-2020) год., Стратегия за развитие на Община Марица, както и с приетите и действащи в ОУ "Васил Левски" стратегически документи, а именно:

- ☞ Стратегия за развитие на училището за периода 2015 – 2020 година и планове, конкретизиращи дейностите по приоритети
- ☞ Стратегия за образователна интеграция на учениците от етническите малцинства за периода 2014 – 2020 г.
- ☞ План за действие към Стратегията за образователна интеграция на учениците от етническите малцинства
- ☞ Училищен механизъм за превенция и интервенция на насилието и тормоза в образователната институция
- ☞ Наредба за приобщаващото образование
- ☞ Други

Програмата е разработена на основата на утвърдената със Заповед №РД-06-0-421/08.09.2014 г. на Началника на РУО гр. Пловдив Програма за намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система 2014-2015 година и следва поставените в Стратегията приоритети.

Водещите принципи при разработване на настоящата Програма са законосъобразност, партньорство, кохерентност, прозрачност, устойчивост на резултатите, иновативност, отчетност, мониторинг и контрол.

Отчитането на изпълнението на Програмата ще се извърши в срока на отчитане на националния План за изпълнение на Стратегията въз основа на анализ за въздействието и планиране на последващи корективни мерки.

Програмата е отворена система и подлежи на актуализиране по реда, по който е приета.

II. АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО В ОУ "ВАСИЛ ЛЕВСКИ"

ОБЩИ ДАННИ: ОУ "Васил Левски", с. Рогош, е средишно училище с целодневна организация на учебния процес, в което се обучават 257 ученици, разпределени в 13 паралелки, 6 групи ГЦОУД. Кадровият ресурс включва 23,5 учители, 5,5 учители в ГЦОУД, директор, заместник директор по учебната дейност, 1 психолог, 1 ресурсен учител и 0,5 логопед, 9 щатни бройки непедagogически персонал. Осигурен е безплатен транспорт, и обедно хранене за 40 пътуващи ученици. Материално-техническата база е много добра и предлага условия за успешно провеждане на образователно-възпитателния процес. Училището разполага с 14 класни стаи, 1 компютърен кабинет, мултимедиен кабинет, кабинет по изобразително изкуство, работилница, физкултурен салон, ресурсен кабинет, стол за обедно хранене. Учениците в прогимназиален етап се обучават на кабинетна система.

ЕТНИЧЕСКИ СЪСТАВ: В ОУ "Васил Левски" се обучават ученици от два етноса – българи и роми. Училището е средишно и обхваща ученици и от село Трилистник.

През последните две учебни години се обучаваха следният брой ученици:

2020/2021			2021/2022		
Общ брой ученици	Брой роми	Процент роми	Общ брой ученици	Брой роми	Процент роми
274	137	50%	257	128	50%

ОТПАДАНЕ: през учебната 2021/2022 година няма отпаднали от системата на образованието поради допуснати голям брой отсъствия по неуважителни причини, ниска мотивация и нисък социален статус, 1 е заминал в чужбина, 14 ученици са преместени по семейни причини, и тяхно желание, а броят на повтарящите клас не е значителен. Причините за това са прилаганите училищни политики за превенция на отпадането, участието в проекти и програми, свързани със социалното включване на децата от други етноси, както и многообразни дейности за привличане и задържане на учениците в риск от отпадане.

Включването на учениците в групите за ГЦОУД и групите за факултативно-избираеми часове, в групите по „Подкрепа за успех” и “Занимания по интереси” допринесе за повишаване на интереса и мотивацията за учене и участие в различни извънкласни и извънучилищни дейности, водещо до сплотяване на училищната общност. В училището се реализират политики в посока на това да се предоставят равни възможности на всички ученици - равен старт и равен достъп до образование, включване в училищния живот и отбелязване на всички празници „заедно“. Мерките, прилагани от ръководството на училището и педагогическия персонал осигуряват задържането на учениците в риск от отпадане

чрез непрекъснат контакт с родителите, работа и партньорство с училище, взаимодействие със заинтересованите страни и отговорните институции. Осигуреното обядно хранене на учениците, безплатни закуски за учениците от 1-4 клас, безплатен превоз до населените им места също допринася за неотпадането им от училище.

ОТСЪСТВИЯ: През предходните учебни години се наблюдава възход на отсъствията.

2018/2019		2019/2020		2020/2021		2021/2022	
Среден брой извинени отсъствия на дете	Среден брой неизвинени отсъствия на дете	Среден брой извинени отсъствия на дете	Среден брой неизвинени отсъствия на дете	Среден брой извинени отсъствия на дете	Среден брой неизвинени отсъствия на дете	Среден брой извинени отсъствия на дете	Среден брой неизвинени отсъствия на дете
70	20.50	56.78	20.27	52,33	31,2	89,01	52,44

През учебната 2021/2022 година са допуснати общо 29499,5 отсъствия, от които 22876 извинени и 13476,5 неизвинени. По-големият брой отсъствия са допуснати през зимата от учениците от ромски произход, поради социално-битови проблеми. Основната причина за неявяването им на училище са липсата на подходящо облекло за съответния сезон и честото им боледуване, причинено от неподходящи условия за живот и липсата на отопление в повечето случаи.

Като следващ ключов момент за непосещаване от учениците на учебните занятия са трудното справяне с учебния материал поради слабото владение на български език и липсата на подкрепа от семейството. По отношение на липсата на заинтересованост у родителите също може да се каже, че това е по-скоро родителско поведение, което отново е резултат на причини от различен характер. Зад липсата на заинтересованост често стои страх от страна на родителите да пуснат детето си на училище, защото е момиче и има опасност да бъде откраднато; може да стои убеждението на родителя, че образованието е ненужно за детето му, тъй като и самият той няма такава; може да стои намерението да осмисли по друг начин ежедневието на детето си като то участва в изхранването на семейството, отглеждането на помалките братя и сестри или просто неумение да стимулира детето си за развитие чрез образование, както и липсата на финансови средства, за да гарантира наличието на учебни пособия.

УСПЕХ: През последните три учебни години, учениците показаха следните резултати в на НВО и среден успех в края на учебната година

Учебна година	2019/2020	2020/2021	2021/2022
Среден успех	Добър 4.25	Добър 4	Добър 4.39
НВО 4 клас	48	54,64	44,82
НВО 7 клас	48	34,87	30,5

Наблюдава се повишение на средния успех за училището в сравнение с предходната учебна година. Голяма част от ниските оценки са на учениците от ромски произход. Причините за обучителните затруднения са:

- ☞ ученици, невладеещи български език
- ☞ нежелание да учи от страна на детето
- ☞ ученици, допускащи безпричинни отсъствия
- ☞ незаинтересованост от страна на родителите
- ☞ трудности в усвояването на учебния материал
- ☞ отрицателно въздействие на домашната среда и битова среда

С цел подобряване успеха на учениците е включването на децата с нисък успех в ГЦОУД, където имат възможност да се работи допълнително с тях и да получат диференцирани задачи за по-лесното им разбиране на учебния материал. Друга предпоставка за повишаване на успеха е провеждането на консултации от класните ръководители в начален етап и от учителите-специалисти в прогимназиален етап.

ПРОДЪЛЖАВАНЕ НА ОБУЧЕНИЕТО В СРЕДНИ УЧИЛИЩА: През последните три години все по-малко ученици остават в училището да завършват основното си образование, поради големия прием на ученици след 7 клас. Тенденцията е за все по-голямо намаляване на броя им, като голяма част от оставащите ученици да завършат основно образование при нас са от ромски произход.

Учебна година	2018/2019	2019/2020	2020/2021	2021/2022
Общ брой ученици в 8 клас	-	-	-	-
Общ брой ученици в 7 клас	40	33	27	23
Брой роми	18	11	19	14
Ученици, продължаващи в средно училище	29 от които 9 от ромски произход	31 от които 10 от ромски произход	18 от които 10 от ромски произход	18 от които 9 от ромски произход

Предходната таблица показва, че голяма част от непродължилите в гимназиален етап своето обучение са от ромски произход. Причини:

- ✓ *финансови затруднения*
- ✓ *етнокултурни традиции (страх от „открадване” на момичетата)*
- ✓ *липса на познавателна мотивация*
- ✓ *ниско образование на родителите*
- ✓ *липса на мотивация на родителите за получаване на образование от децата им*

РОДИТЕЛИ: При наличие на настоятелство, то ще оказва подкрепа при организацията на извънучилищни дейности, в които активно участие ще взимат всички ученици и много родители, независимо от етническия им произход. Ще бъдат привлечени като членове и родители от етническите малцинства. Това ще доведе до привличането на все повече родители от малцинствени групи в активния живот на децата им, включвайки ги в традиционните училищни празници, приобщавайки ги към живота на децата им и въвеждайки ги в училищния живот. Очаква се по този начин родителите от ромски произход да започнат да посещават и все повече родителски срещи, за да се запознаят с проблемите на децата си и да спомогнат за по-лесното им приобщаване. Иновативна практика заложена за тази учебна година е при работата с родителите е провеждането на система от интерактивни тренинги и презентации в които участват родители и деца от всички етноси. Чрез решаването на казуси и участие в целенасочени дейности родителите ще осъзнават значимостта на пълноценното общуване с децата си и повишават доверието си в училищната институция. С цел създаване на условия за активни и демократични общности е създаден обществен съвет, който предлага политики и мерки за подобряване качеството на учебния процес.

ОСНОВНИ ПРИЧИНИ ЗА ОТПАДАНЕТО НА УЧЕНИЦИ

- ✓ *Липсата на точни данни за броя на децата в задължителна училищна възраст, поради честата промяна в местоживеенето на ромските семейства;*
- ✓ *Липсата на обективен и задълбочен анализ на причините за отпадане на училищно ниво;*
- ✓ *Деца, непосещавали детска градина и предучилищна група и ниска степен на училищна готовност*
- ✓ *Слаба заинтересованост на родителите за образованието на децата им;*
- ✓ *Липсата на адекватна комуникация с тях;*
- ✓ *Недостатъчен педагогически опит за работа в мултиетническа среда;*
- ✓ *Липсата на училищна стратегия за работа с родителите на децата с асоциално поведение и превенция на отпадането;*
- ✓ *Липсата на доверие към училищната институция;*
- ✓ *Академичният стил на учебните програми и големия обем на информация в урочните единици;*

- ✓ *Липсата на ефективен диалог с останалите институции имащи отношение към децата в риск;*
- ✓ *Липсата на подкрепяща среда около училището;*
- ✓ *Социално-икономически причини.*

III. ЦЕЛИ И ПРИОРИТЕТИ НА ПРОГРАМАТА

ЦЕЛ

Обхват и задържане на учениците в училище чрез разработване, прилагане и мониторинг на училищна политика за намаляване на риска от преждевременно напускане на образователната система чрез целенасочено въздействие и създаване на комплекс от разнообразни мерки в условията на ефективно взаимодействие със заинтересованите страни.

ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

- ☞ Приложен единен комплекс от политики, планове и мерки на училищно ниво, съответстващи на националните, областни и регионални такива, основаващи се на системно наблюдение, анализ, оценка, отчетност и прозрачност, от които да произтичат коригиращи действия, съобразно установените дефицити.
- ☞ Подобрени резултати от обучението и осигурена подходяща образователна подкрепа за развитието на всяко дете и ученик, включително на ученици от уязвими етнически общности и такива със специални образователни потребности.
- ☞ Повишен обхват на подлежащите ученици, задържането им в училище, намаляване броя на безпричинните отсъствия и успешна социализация на ученици от малцинствени групи.

ЦЕЛЕВА ГРУПА

Програмата е насочена към всички ученици, като приоритет при работата с тях ще бъдат застрашените от отпадане ученици в следните направления:

- ✓ *Деца с идентифицирани рискове за преждевременно отпадане от образователната система*
- ✓ *Деца от рискови групи (отглеждани от друг член на семейството, поради работещи в чужбина родители; деца подлагани на тормоз, деца с по-малки братя и сестри и др.)*

- ✓ *Второгодници*
- ✓ *Деца, полагащи поправителни изпити*
- ✓ *Новопостъпили ученици*
- ✓ *Пътуващи ученици*

ИНДИКАТОРИ ЗА ИЗМЕРВАНЕ И ОЦЕНЯВАНЕ РЕАЛИЗИРАНЕТО НА ЦЕЛИТЕ И ПРИОРИТЕТИТЕ:

- ☞ *Със система за вътрешно и външно оценяване за проследяване на задържането и интегрирането на учениците в риск от отпадане.*
- ☞ *Брой на отпаднали ученици.*
- ☞ *Намаляване броя на отсъстващите ученици на 80%*
- ☞ *Повишаване успеха на тестовото оценяване с 30%*
- ☞ *Изграждане на външна подкрепяща среда за превенция на отпадането (подобряване на взаимоотношенията с институциите и родителите)*
- ☞ *Системна работа с ученици и родители от различните етноси чрез включването им в дейности*
- ☞ *Отчитане рейтинга на училището (сравнен със сходни училища и собствен напредък).*
- ☞ *Процент ученици, продължаващи образованието си.*
- ☞ *Брой на отсъствията и посещаемост на учебните часове.*
- ☞ *Взети допълнителни мерки за изоставащи ученици.*
- ☞ *Дейности с изявени и талантливи ученици и постижения на учениците в конкурси, олимпиади, спортни състезания*

IV. ПЛАН ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА

Мерки за реализиране на политиките	Отговаря	Срок за изпълнение	Финансиране	Индикатори
I. ПОЛИТИКИ ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА ПРЕЖДЕВРЕМЕННОТО НАПУСКАНЕ НА УЧИЛИЩЕ				
1.1. Осигуряване на позитивна образователна среда – училищен климат, атмосфера на взаимоотношения, управление				
1.1.1. Разработване и изпълнение на политики в училището				
<u>Дейност 1:</u> Преглед на нормативната уредба, приетите национални и регионални стратегически документи за намаляване дела на преждевременно /ранно отпадналите от образователната система ученици и интегриране на децата от етническите малцинства.	Училищно ръководство	Актуализирване в началото на учебната година	Няма необходимост от средства	
<u>Дейност 2:</u> Актуализиране на стратегията за развитие на училището и Стратегията за образователна интеграция на учениците от етническите малцинства със специфични политики и мерки за превенция на ранното отпадане от образователната система.	Училищна комисия	09.09.2022	Няма необходимост от средства	Брой актуализирани училищни документи
<u>Дейност 3:</u> Разработване на програма за превенция на ранното отпадане от училище и прилагане на специфични политики и мерки, конкретизирани в годишни училищни планове.	Училищна комисия	30.10.2022	Няма необходимост от средства	Дял на учениците, повтарящи клас
<u>Дейност 4:</u> Включване на разпоредби и клаузи в правилниците на училището и в длъжностните характеристики на училищния персонал за гарантиране на толерантно отношение към децата от етническите общности и регламентиране в тях на компетентности, необходими за развиването на културната идентичност на учениците от етническите малцинства и за интегрирането им в училищния живот в съответствие с ценностите на стратегическите документи.	Заместник-директор по учебната дейност	Септември 2022	Няма необходимост от средства.	
<u>Дейност 5:</u> Идентифициране на учениците в риск от отпадане, рисковите фактори и изготвяне на	Педагогически съветник	В началото на годината	Няма необходимост	Брой идентифицирани

индивидуален профил на застрашените деца и водене на риск-регистър	Класни ръководители	и при необходимост	от средства	ученици
Дейност 6: Разработване и реализиране на мерки за проследяване на преместването, продължаване на образованието и отсъствията на учениците	Заместник-директор по учебната дейност	ежемесечно	Няма необходимост от средства	Брой отсъствия; Брой преместени ученици; Брой ученици, продължили образованието си
Дейност 7: Разработване на индикатори и процедури за мониторинг и оценка на училищно равнище за изпълнението на целите и задачите на Стратегиите и Програмата за намаляване дела на преждевременно /ранно напусналите образователната система.	Училищна комисия	Ноември 2022	Няма необходимост от средства	Брой отпаднали ученици
Дейност 8: Провеждане на информационни кампании и дискусии със заинтересованите страни за намаляване на риска от преждевременно напускане на училище и за повишаване на информираността относно значението на образованието с обмен на добри практики	ЦОИДУЕМ	Ноември 2022 Април 2023 Юни 2023	ЦОИДУЕМ	Брой проведени информационни срещи и брой представители на заинтересованите страни
Дейност 9: Оптимизиране на мрежата от извънкласни и извънучилищни форми и дейности за повишаване интереса на учениците към работата в екип чрез участие в училищни кампании и събития	Училищно ръководство; заинтересовани страни	График на дейностите	Училищен бюджет; финансиране по проекти	Брой проведени дейности и дял на участниците
Дейност 10: Планиране и осъществяване на контрол за редовно и точно вписване на отсъствията на учениците в училищната документация, за коректно и точно подаване към общината и РУО на данните за движението на учениците и броя на отсъствията, за своевременно отразяване статуса на всеки ученик в уеб-базирания Регистър за движение на учениците	Директор, Заместник-директор по учебната дейност	Ежемесечно и при движение на ученик	Няма необходимост от средства	Брой осъществени проверки
Дейност 11: Планиране и осъществяване на контрол върху спазването на задълженията на класните	Директор, Заместник-	По график	Няма необходимост	Брой осъществени

ръководители по ЗПУО да анализират и оценяват рисковите фактори за отпадане от училище върху учениците от паралелката, в т.ч. обучителни трудности и слаб успех, да предприемат адекватни превантивни и корективни мерки за справяне с тях, да анализират и отчитат резултатите от прилагането им и при необходимост да набелязват други мерки	директор по учебната дейност		от средства	проверки
Дейност 12: Представяне в РУО на отчет-анализ за резултатите от изпълнението на програмата в училище	Директор	Януари 2023 Юни 2023	Няма необходимост от средства	
1.1.2. Развиване и прилагане на регионални политики				
Дейност 1: Запознаване на заинтересованите страни с регионалната програма и провокиране на институционална ангажираност, ресурси и компетентност за постигане на целите и взаимодействие между институциите	Директор, заинтересовани страни	Ноември 2021 Април 2023	РУО ЦОИДУЕМ	Обхват на заинтересованите страни
1.1.3. Включване в национални политики				
Дейност 1: Реализиране на дейности в училището за намаляване на риска от преждевременно напускане чрез участие в Националните програми	Училищен екип	2022-2023	Средства по Националните програми	Брой реализирани проекти
Дейност 2: Компенсиране на пропуските на децата от етническите малцинства и в риск от отпадане чрез обхващането им в ГЦОУД, осъществяване на обща подкрепа	Училищно ръководство, екипи	2022-2023	Средства по Националните програми, Училищен бюджет	Дял на обхванатите в ГЦОУД към общ брой ученици по класове
Дейност 3: Ефективно реализиране на целодневната организация на учебния процес	Училищно ръководство	2022-2023	Училищен бюджет	Брой ученици и учители, участващи в ЦОУП
Дейност 4: Пълноценно използване на възможностите за реализиране на разнообразни извънкласни и извънучилищни дейности	Училищно ръководство, педагогически	2022-2023	Проекти, финансирани от ЕСФ и	Брой обхванати ученици

	екип		други източници	
1.2. Повишаване качеството на образованието като предпоставка за развитие на личността на всеки ученик и предотвратяване на преждевременното напускане на училище				
<u>Дейност 1:</u> Квалификация на педагогическите специалисти, насочена към идентифициране и справяне със случаите на риск от преждеременно напускане от училище	Училищно ръководство	2022-2023	Средства по Национални програми и ЕСФ	Брой обхванати специалисти
<u>Дейност 2:</u> Въвеждане в оценката на работата на педагогическия персонал на критерии, свързани с резултатите от прилагането на Програми и обвързването им с финансови стимули.	Комисия за диференцирано заплащане	ежегодно	От бюджета на училището	Брой оценени по този критерий педагогически специалисти
<u>Дейност 3:</u> Кандидатстване с проекти към Център за образователна интеграцията на децата и учениците от етническите малцинства с цел изпълнение на стратегическите цели на училищните стратегии и програми за интеграция на малцинствата и превенция на ранното отпадане	Училищно ръководство	2022- 2023	Финансиране по програми на ЦОИДУЕМ	Брой подадени проектни предложения
<u>Дейност 4:</u> Обмен на добри практики с училища със сходни показатели	Училищно ръководство	2022 - 2023	Финансиране по програми на ЦОИДУЕМ	Брой проведени срещи
<u>Дейност 5:</u> Изграждане на иновационна образователна среда чрез усъвършенстване на методи, подходи и техники за преподаване и оценяване, ориентирани към интересите на учениците и нивото на постижения; Прилагане на формиращо оценяване и даване и получаване на обратна връзка за преодоляване на страха от оценяване и изпитване.	Екип за квалификационна дейност	2022-2023	В рамките на утвърдения бюджет	Брой проведени квалификационни форми и брой обхванати педагогически специалисти
<u>Дейност 6:</u> Анализиране на резултатите от обучението по учебни предмети спрямо очакваните резултати и стандарти от учебната програма	Педагогически екипи	2022-2023	Няма необходимост от средства	Резултати от обучението по учебни

				предмети
Дейност 7: Анализ на движението на учениците и причините за напускането им	Педагогически екипи, образователен медиатор, социален работник	2022-2023	Няма необходимост от средства	Дял на напусналите ученици по причини
1.3. Осигуряване на достъп до образование и повишаване качеството на образование за учениците от уязвими етнически общности				
Дейност 1: Разработване и реализиране на програми и проекти за образователна интеграция на ученици от етническите малцинства	Директор Педагогически екипи, образователен медиатор, социален работник	2022-2023	Програми през новия програмен период	Брой програми и обхват на ученици от други етноси
Дейност 2: Подобряване на интеркултурното образование чрез допълнителна квалификация на педагогически специалисти за работа в мултикултурна среда	Екип за квалификационна дейност	2022-2023	Финансирани по програми на ЦОИДУЕМ	Брой проведени обучения и обхват на педагогически специалисти
Дейност 3: Допълнително обучение на учениците, за които българският език не е майчин чрез използване на подходящи форми (<i>консултации, занимания през ваканциите, работа по програми и проекти</i>)	Директор, Заместник-директор, образователен медиатор, социален работник	2022-2023	Национални програми, от ЕСФ, училищен бюджет	Дял на учениците, включени в допълнителни обучения
Дейност 4: Създаване на клубове по интереси и включване в тях на ученици от двата представени етноса за развитие на социалните умения и компетенции	Директор Класни ръководители, преподаватели	2022-2023	По програми на ЦОИДУЕМ	Дял на учениците, включени в извънкласни

				форми
1.4. Достъп до качествено образование на ученици със специални образователни потребности				
Дейност 1: Развитие капацитета на педагогическите специалисти за работа с ученици със СОП за прилагане на единна методика за оценяване на образователните им потребности	Директор Педагогически екипи	2022-2023	Национални програми, от ЕСФ, училищен бюджет	Брой педагогически специалисти
Дейност 2: Подобряване на възможностите за обучение на ученици със СОП в риск от отпадане чрез осигуряване на обща и допълнителна подкрепа и изграждане на успешен модел за включване в общообразователна среда	Директор Педагогически екипи Ресурсен център	2022-2023	Училищен бюджет,	Брой ученици, подпомогнати от съответните специалисти
II. ПОЛИТИКИ ЗА ИНТЕРВЕНЦИЯ НА ПРЕЖДЕВРЕМЕННОТО НАПУСКАНЕ НА УЧИЛИЩЕ				
Дейност 1: Разработване и прилагане на мерки за работа с родители с цел предотвратяване отпадането на ученици по причини свързани с бита и традициите на етноса (<i>ранни бракове и раждания, други</i>).	Училищно ръководство, психолог, образователен медиатор, социален работник Организации	2022-2023	Няма необходимост от средства	Брой проведени беседи и брой ранни бракове и раждания
Дейност 2: Включване на родителски организации и привличане на образовани и реализирани в професията хора от общността за повишаване на активността на родителите и сътрудничеството с училището	Училищно ръководство	2022-2023	Училищен бюджет, ЕСФ, ОПРЧР и др.	Брой инициативи
Дейност 3: Разработване на съвместна предучилищна и училищна политика за ефективна работа с родители, които възпрепятстват децата си да посещават детска градина и училище. Съвместна работа на институциите с представители на ромската общност.	Директори на училище и детска градина, община, РУО	2022-2023	Финансиране по програми на ЦОИДУЕМ	Брой обхванати деца в риск
Дейност 4: Провеждане на система от интерактивни тренинги съвместно с родители и деца за поставянето им в активна позиция и повишаване на доверието в училищната институция	Училищно ръководство, психолог, образователен	2022-2023	Финансиране по програми на ЦОИДУЕМ	Брой проведени интерактивни тренинги и брой участници в тях

	медиатор, социален работник Организации			
2.2. Утвърждаване на индивидуалното и групово наставничество				
Дейност 1: Квалификация на училищните екипи за прилагане на индивидуалното и груповото наставничество при оказването на помощ на деца, ученици, родители за преодоляване на трудности в образователен, социален или личен план на идентифицираните ученици в риск	Педагогически екипи Ученически парламент	2022-2023	Финансирани по програми и други	Брой реализирани дейности
Дейност 2: Планиране на дейности в плана на класния ръководител, насочени към идентифициране на ученици в риск и към индивидуалното им консултиране.	Директор Класни ръководители Социален работник	2022-2023	Няма необходимост от средства	Брой реализирани дейности
Дейност 3: Инициативи за подпомагане на ученици от уязвими групи от техни съученици.	Училищно ръководство, психолог, образователен медиатор, социален работник Организации	2022-2023	Няма необходимост от средства	Брой подпомогнати ученици
Дейност 4: Развитие на практиката ученик-наставник с привличане на ученици доброволци от горните класове за наставници	Класни ръководители	2022-2023	Няма необходимост от средства	Брой наставници
2.3. Кариерно ориентиране и консултиране				
Дейност 1: Изграждане и прилагане на система за кариерно ориентиране и консултиране в различните възрастови групи за мотивиране за продължаване на образованието и придобиване на квалификация	Училищно ръководство, психолог, образователен медиатор,	2022-2023	Няма необходимост от средства	Брой реализирани дейности

	социален работник Организации			
Дейност 2: Информационни кампании за популяризиране на ползата от придобиване на професионална квалификация като възможност за реализация при риск от преждевременно напускане от училище	Училищно ръководство, психолог, образователен медиатор, социален работник Организации	2022-2023	Няма необходимост от средства	Брой реализирани дейности
III. ПОЛИТИКИ ЗА КОМПЕНСИРАНЕ НА ЕФЕКТА ОТ ПРЕЖДЕВРЕМЕННО НАПУСКАНЕ НА УЧИЛИЩЕ				
3.1. Създаване на подходящи условия за реинтегриране в образователната система на преждевременно напусналите				
Дейност 1: Организиране на форми за привличане и адаптиране към образователно-възпитателния процес на отпаднали и необхванати от училището ученици (<i>самостоятелна форма, национални програми и проекти</i>).	Директор	2022-2023	Училищен бюджет, ЕСФ, ОПРЧР и др.	Брой обхванати ученици над 16 годишна възраст